

негативне ставлення до підлеглих), редукцією особистісних досягнень (негативне самосприйняння у професійному плані), а також захисною реакцією у формі часткового або повного виключення емоцій у відповідь на психотравмуючі впливи.

Щоб попередити професійну деформацію необхідно оволодіти вміннями та навичками саморегуляції; підвищувати самооцінку; обмінюватися інформацією з колегами (професійне спілкування); чітко визначати часові межі професійної діяльності; турбуватися про своє здоров'я, фізичний стан, зовнішній вигляд.

Одержано 17.04.2018

УДК 159.9:351.74(477)

Вікторія Олегівна ГУРОВА,

студентка групи ПЗдср-16-2 ХНУВС

Науковий керівник: старший викладач кафедри соціально-гуманітарних дисциплін факультету № 6 кандидат педагогічних наук Филипська В. І.

ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ АДАПТАЦІЇ ПРАЦІВНИКІВ ПОЛІЦІЇ

Органам Національної поліції відводиться одна з головних ролей у внутрішній політиці нашої держави по боротьбі зі злочинністю, захисту особистої безпеки, прав і свобод громадян, гарантованих Конституцією України. В даний час ця роль має особливе значення, адже рівень злочинності стає небезпечно високим.

У зв'язку з цим усе більш гострою стає проблема підвищення рівня професіоналізму кадрового складу органів Національної поліції. Складні умови роботи поліцейських можуть призвести до порушень у психічній діяльності працівників поліції, появи посттравматичних розладів, схильності до девіантної поведінки й професійної деформації, зростання конфліктності, агресивності тощо. Найчастіше така проблематика постає через недостатнє володіння певним набором знань і умінь.

Через те, що Національна поліція України є новим правоохоронним органом, в якому досвід психологічного забезпечення наразі практично відсутній, ми намагаємося запозичити його від інших країн.

У більшості зарубіжних країн система психологічного забезпечення діяльності поліції виглядає, як комплекс організаційно-психологічних психологоправових заходів, спрямованих на створення оптимальних умов для оперативно-службової діяльності поліцейських. Психологічне забезпечення поліції повинні здійснювати психологи – працівники служб психологічного забезпечення. Головними завданнями психологічного забезпечення зазвичай складаються зі здійснення професійно-психологічного відбору кандидатів на службу в поліцію, визначення їх психологічної готовності до правоохоронної діяльності, психологічна підготовка поліцейських до виконання своїх обов'язків та інше.

Так у багатьох країнах світу до кандидата в поліцію висувають такі вимоги, як 21 рік, перевіряється інтелект та освіта, темперамент і характер, здатність до професійного й особистісного розвитку тощо.

З положень статті 49 Закон України «Про Національну поліцію» виходить, що на службу в поліцію можуть бути прийняті громадяни України віком від 18 років, які мають повну загальну середню освіту, незалежно від раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, які володіють українською мовою. Тобто, будь-яка особа, яка досягла повноліття має право піти працювати до Національної поліції, що становить великою прогалиною у цьому законодавстві. Підготовка таких співробітників триває лише 3 місяці, через це, далеко не кожна особа може освоїти усі потрібні матеріали для цієї діяльності, такі працівники є необізнаними в даній сфері і вже через короткий проміжок часу ми стикаємося із певними особливостями цієї професійної адаптації.

На сторінках наукових видань пропонуються заходи підвищення ефективності діяльності поліцейських Національної поліції України: переглянути вік, з якого людина може стати майбутнім поліцейським та освіту; здійснювати спеціальне професійно-психологічне забезпечення їх професійної діяльності, спрямоване на здійснення ефективного професійно-психологічного відбору кандидатів на службу в поліцію, визначення їх психологічної готовності до правоохоронної діяльності, психологічну підготовку поліцейських до виконання своїх обов'язків, проведення психопрофілактичної роботи, надання поліцейським усебічної психологічної допомоги та впровадження в діяльність поліцейських сучасних психологічних технологій.

Одержано 17.04.2018

УДК 159.9

Кристіна Вікторівна ГАМАЮНОВА,

студентка групи ПЗдср-16-2 ХНУВС

Науковий керівник: старший викладач кафедри соціально-гуманітарних дисциплін факультету № 6 кандидат педагогічних наук Филипська В. І.

НАСИЛЛЯ В СІМ'Ї ТА ЗАХОДИ ЩОДО ЙОГО ПОПЕРЕДЖЕННЯ

Питання про насилля в сім'ї є актуальним і надзвичайно важливим для суспільства, тому що поширення проявів насилля в сім'ї руйнують гармонію і злагоду в родині та є передумовою виникнення злочинності в суспільстві.

Термін «насилля» у словнику української мови тлумачиться як: 1) примус, спонукання, утиск, тиск, застосування фізичної сили; 2) примусовий вплив на кого-небудь; 3) беззаконня.

Дії такого характеру супроводжуються агресією, приниженням та жорстокою поведінкою, супроводжуються повторюваністю множинних видів насильства (фізичного, сексуального, психологічного та економічного), які призводять до погіршення фізичного, психічного та соціального стану здоров'я особи чи кількох осіб, членів цієї родини.

Слід зазначити, що фізичне насильство проявляється у таких формах:

погрози застосування фізичної сили (загроза вдарили, побити, вбити); лякаючі жести (спроба замахнутися, вдарили); застосування сили (поштовхи, утримання силою, заподіювання сильного болю – викручування рук, загрожуючи застосуванням зброї або предметом, яким можна вбити людину).

Також, небезпечним є поширенням видом насилля є психологічне насилля, яке виражається у приниженні гідності, образі, зневажливого ставленні, нецензурному спілкуванні, грубості, залякування.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про попередження насильства в сім'ї», попередженням насильства в сім'ї є система соціальних і спеціальних заходів, спрямованих на усунення причин і умов, які сприяють вчиненню насильства в сім'ї, припинення насильства в сім'ї, яке готується або вже почалося, притягнення до відповідальності осіб, винних у вчиненні насильства в сім'ї, а також медико-соціальна реабілітація жертв насильства в сім'ї.

Попередження насильства в сім'ї забезпечується цілим комплексом загальносоціальних і спеціальних заходів.

Загальносоціальне попередження здійснюється державою у вигляді діяльності її органів з контролю за додержанням прав та свобод особи.

Спеціальне попередження є загальною назвою сукупності різноманітних конкретних заходів одноразового чи тривалого характеру, що мають за мету скоротити кількість проявів насильства в сім'ї; не допустити вчинення фізичного, сексуального, психологічного й економічного насильства або припинити вже почате насильство. Так, спеціальне попередження може виявлятися у винесенні захисного припису, поставленні особи на профілактичний облік, винесенні офіційного попередження про неприпустимість вчинення насильства в сім'ї, направленні кривдника на проходження корекційної програми.

Крім того, заходи спеціального попередження в залежності від моменту їх здійснення поділяються на заходи профілактики насильства в сім'ї (спрямовані на завчасне виявлення сімей, де існує загроза виникнення насильства, відвернення причин і умов, що призводять до його скоєння, або обмеження їх впливу, а якщо можливо, то й усунення їх та створення достатнього захисту від насильницьких посягань для кожного члена сім'ї) та заходи припинення насильства в сім'ї (оперативні заходи, спрямовані на фактичне переривання початого насильства та застосовуються в критичних ситуаціях, коли життя і здоров'ю жертви насильства в сім'ї загрожує небезпека).

Отже, насилля в сім'ї є глобальною проблемою, що руйнує не лише гармонію і злагоду в сімейному колі, а й виступає як одна з передумов виникнення злочинності на суспільному рівні.

Одержано 17.04.2018

**НАУКОВИЙ ГУРТОК
КАФЕДРИ СОЦІОЛОГІЇ ТА ПСИХОЛОГІЇ
ФАКУЛЬТЕТУ № 6**

УДК 159.9:351.74

Анна Олександрівна АГУРЕЄВА,

студентка групи Ф-6-ПСдср-15-2 ХНУВС

Науковий керівник: старший викладач кафедри соціології та психології факультету № 6 ХНУВС кандидат психологічних наук Посохова Я. С.

ЗНАЧЕННЯ ПРОГНОСТИЧНИХ ЗДІБНОСТЕЙ ДЛЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ

Успішність людини в різних сферах пов'язана з проявом прогностичних здібностей. Рівень розвитку прогностичних здібностей багато в чому визначає успішність навчальної та професійної діяльності людини, її ефективність в сфері міжособистісної взаємодії. З психологічної точки зору, прогнозування являє собою передбачення, передбачення – антиципацію майбутнього. Проблема вивчення здатності до прогнозування широко представлена в різноманітних поглядах та працях зарубіжних та вітчизняних вчених. Різні аспекти прогнозування досліджували В. Вундт, Ж. Піаже, Л. Веккер, Дж. Брунер, У. Найссер, Р. Бернс, К. Дункер. У вітчизняній психології – Б. Теплов, Є. Сергієнко, Б. Ломов, Є. Сурков, Л. Регуш, В. Панфьорова, М. Краєва та ін.

Здатність до прогнозування – одна з найважливіших здібностей сучасного фахівця, оскільки вивчення ролі антиципації і рівнів її прояву в тому чи іншому вигляді професійної діяльності розширює уявлення про приховані, резервні можливості особистості. При всьому різноманітті визначень прогнозування, які запропоновані науковцями, більшість дослідників розглядають дане поняття як розумову діяльність, але на відміну від планування, спрямовану на передбачення можливих найбільш імовірних напрямів і тенденцій розвитку системи.

Так, наприклад, Б. Ломов визначав прогнозування перебігу подій як основну функцію психіки, що дозволяє регулювати діяльність. Здатність до прогнозування також проявляється і формується в діяльності, має природні передумови розвитку і обумовлена суспільно-історичними чинниками.

В свою чергу Л. Регуш розглядає процес прогнозування як свідому діяльність, в якій відбивається єдність змістовних, операційних і мотиваційних компонентів. Авторка говорить, що структуру здатності прогнозування визначає якість розумових процесів, характерних для багатьох видів розумової діяльності.

М. Краєва реалізуючи системний підхід в дослідженні прогностичних здібностей, виділяє в їх змісті емоційний, когнітивний і поведінковий компоненти. На думку дослідниці, прогностичні здібності проходять в своєму розвитку три рівні: I рівень – прогноз на підставі відносини, переживання; II рівень – прогноз на підставі пізнання; III – прогноз зворотного зв'язку, регуляції діяльності. Авторка розглядає прогностичні здібності як загальні і одночасно професійні новоутворення особистості. В своєму експериментальному дослідженні М. Краєва виявила дворівневий характер емоційного,